

Voedselprovocatietest

Deze informatiefolder geeft u informatie over voedselprovocatietest. U heeft mogelijk een voedselallergie. Om dit met zekerheid vast te stellen krijgt u dit onderzoek.

Wat is een voedselprovocatietest?

Bij een voedselprovocatie krijgt u onder gecontroleerde omstandigheden bepaalde voeding om te testen of u deze wel of niet kan verdragen.

Hoe stel je vast of er sprake is van een voedselallergie?

Helaas bestaat er geen eenvoudige test die aan kan geven of u inderdaad een voedselallergie heeft. Zelfs een allergietest (bloedonderzoek of huidtest) kan dit niet met zekerheid vaststellen. De enige manier om dit zeker te weten is om een provocatietest te doen.

Hierbij krijgt u voorzichtig testvoeding met het voedingsmiddel onder veilige omstandigheden. Dit kan op twee manieren, met een open provocatie of met een zogenaamde dubbelblinde placebogecontroleerde provocatietest. In het eerste geval krijgt u het voedingsmiddel gewoon te eten. In het tweede geval wordt u twee keer getest, één keer met placebo en één keer met het echte middel. Een placebo is een middel zonder werkzame bestanddelen. De middelen zijn opgelost in dezelfde basis, bijvoorbeeld rijstemelk of kruidkoek. De smaak en het uiterlijk zijn precies hetzelfde. Op die manier wordt de reactie het beste beoordeeld. Helaas bestaat voor niet elk voedingsmiddel zo'n dubbelblinde, placebogecontroleerde provocatietest. Vandaar dat er ook nog getest wordt met open provocaties.

Wat zijn de risico's van een voedselprovocatie?

We starten met kleine hoeveelheden die we rustig uitbreiden. We proberen op deze manier de heftigheid van de reacties zoveel mogelijk te beperken. Er bestaat echter altijd een kleine kans dat er een forse reactie kan optreden. Dit is de reden dat dit onderzoek in het ziekenhuis plaatsvindt. We nemen voorzorgsmaatregelen om mogelijke klachten zo snel en goed mogelijk op te vangen. Soms zal de arts uit voorzorg een infuus inbrengen.

Hoelang duurt dit onderzoek?

U dient er rekening mee te houden dat het onderzoek minimaal een halve dag duurt. Als u reageert op de voedselprovocatietest, kan het zijn dat u langer moet blijven voor onderzoek.

Hoe verlopen de dagen waarop de voedselprovocaties plaatsvinden?

Als de kans op een reactie heel laag is en u bent goed gezond, kan de test op de polikliniek plaatsvinden. Als de kans op een reactie groter is, als u in het verleden heftig heeft gereageerd of als u bijkomende gezondheidsproblemen heeft, kan de arts besluiten u uit voorzorg op de afdeling op te nemen.

Hoe verloopt een voedselprovocatie?

De open provocatie

Als u een open provocatie krijgt, krijgt u het voedingsmiddel onverwerkt te eten, dus bijvoorbeeld als gemalen pinda of gemalen noot of als gekookt of gebakken ei.

De dubbelblinde provocatie

U bezoekt twee keer, op verschillende dagen, het ziekenhuis, waarbij u testvoeding krijgt. Tijdens één van deze bezoeken is er in de testvoeding het voedingsmiddel verwerkt, de andere keer niet. Zowel de arts, de verpleegkundigen, als de patiënt weten niet op welke dag de testvoeding met het voedingsmiddel, of de testvoeding zonder het voedingsmiddel (de zogenaamde placebo) wordt gegeven. Ze zijn dus “blind” voor het gegeven materiaal, vandaar de benaming “dubbelblind onderzoek”. Dit zorgt ervoor dat er zonder vooroordeel gekeken kan worden wat er gebeurt. Dit levert de meest betrouwbare resultaten op. De code van iedere voeding wordt pas na afloop van de gehele onderzoeksprocedure geopend.

Bij een provocatietest krijgt u de voeding in 5 tot 8 stappen met tussenpozen van 30 minuten, in oplopende hoeveelheid. Na toediening van de laatste voeding volgt een observatieperiode van maximaal een uur, waarin eventuele allergische reacties nog kunnen voorkomen. U mag de afdeling niet verlaten. Er is de hele dag een bed beschikbaar voor u, als u verblijft op de afdeling.

Wat als ik meerdere provocaties krijg?

De tijd tussen de twee testdagen is minimaal een week.

Mag ik eten en drinken voorafgaand aan de voedselprovocatie?

Voorafgaand aan de voedselprovocatie mag u het voedingsmiddel waar u mogelijk allergisch voor bent niet eten. Dit is nodig om te kunnen bepalen of er een relatie bestaat tussen de provocatie en de allergische klachten. Pas na overleg met uw arts kunt u eventuele dieetwijzigingen doorvoeren. Introduceer geen nieuwe voedingsmiddelen, in de week voor de testdag.

Twee uur voor de provocatie vragen wij u niets meer te eten of te drinken (behalve water). Tot drie uur voor de provocatie, dus 's ochtends vroeg op de dag van de provocatie, mag u een ontbijt eten. Daarna en tijdens de test mag u in principe niets anders dan de testvoeding eten. Eventueel kan hier in overleg met de verpleegkundigen van worden afgeweken en mag één meegebrachte portie fruit, één droge snee brood, één droge cracker of één plak ontbijtkoek zonder boter/margarine eten. Verder mogen water of thee zonder suiker worden gedronken, maar het liefst zo min mogelijk.

Wij vragen u contact op te nemen met de arts of verpleegkundigen voor de provocatietest wanneer u één van de volgende symptomen heeft:

1. koorts (temperatuur boven de 38° C) in de afgelopen 48 uur;
2. infecties zoals bovenste luchtweginfectie, maagdarminfecties in de afgelopen 48 uur;
3. piepende ademhaling;
4. verergering van astma in de afgelopen 48 uur;
5. eczeem toename;
6. galbulten in de afgelopen 48 uur;
7. maag-darmklachten als misselijkheid, braken en diarree in de afgelopen 48 uur;
8. wanneer u één van de volgende medicijnen gebruikt:
 - antibioticagebruik voor infecties 72 uur voor begin van de test;
 - prednisongebruik 5 dagen voor begin van de test;
 - extra gebruik van ipratropium, fenoterol + ipratropiumbromide en terbutaline;
 - extra gebruik van fluticason, formoterol, budesonide, beclomethason, flixotide + salmeterol, salmeterol, budensonide + formoterol en salbutamol.

Let op: wanneer u bovenstaande inhalatie medicatie dagelijks gebruikt, dan moet u dit blijven doen. Alleen bij extra gebruik neemt u contact met ons op.

De volgende zaken zijn belangrijk ter voorbereiding van de provocatietest:

- Drie dagen voorafgaand aan de provocatietest mag u bepaalde medicijnen niet innemen, dit kan de uitslag van de test namelijk beïnvloeden:
 - a. Anti allergie tabletten
 - b. Anti hoest tabletten of drankjes
 - c. Middelen tegen duizeligheid

Als u andere medicijnen gebruikt, bijvoorbeeld bloeddrukmedicatie of antidepressiva, neem dan direct contact op met de behandelend arts.

- Op de dag van de test mag u thuis geen hormoonzalf of andere zalf/olie gebruiken.
- Neem alle zalven mee naar het ziekenhuis. In overleg met de verpleegkundigen kunt u na het lichamelijk onderzoek door de arts zo nodig bepaalde zalf smeren.

Na de voedselprovocatie:

Na afloop van de provocatie krijgt u een controle afspraak bij de arts, meestal na 1 of twee weken. Als u binnen 24 uur na de provocatie duidelijke klachten krijgt vragen wij u contact op te nemen met de arts/verpleegkundige van het ziekenhuis. Deze zal u zo nodig vragen om op consult te komen. Na de voedselprovocatie moet u zich nog steeds aan het dieet houden tot uw behandelend arts toestemming geeft het voedingsmiddel thuis te eten of drinken.

Bij twijfel, eventuele reacties thuis, of bij vragen kunt u altijd eerder contact opnemen met de arts/verpleegkundige van de poli KNO-allergologie.

Telefoonnummer: 020-56 62888. (vragen naar de allergie-assistent).

Meer informatie over allergie is te lezen via de volgende website: <http://nvvaki.nl/patienten/>.